

กรรมการสอบสวนวินัยเป็นกรรมการ อ.ก.พ.จังหวัด
ขัดหลักความเป็นกลาง

สรุปข้อเท็จจริง

ผู้ฟ้องคดีรับราชการตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ที่ทำการปกครองอำเภอช่วยราชการ ที่ทำการปกครองจังหวัดแห่งหนึ่ง ผู้ว่าราชการจังหวัดได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยผู้ฟ้องคดี ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยร้ายแรงกรณีจัดทำหลักฐาน เอกสารการขอเบิกเงิน และการจ่ายเงิน ค่าตอบแทนกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ไม่ตรงกับจำนวน หมู่บ้านและวันที่ได้รับการแต่งตั้ง ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ โดยมีนาย จ.รองผู้ว่าราชการ จังหวัดเป็นประธานกรรมการสอบสวนวินัย และผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่าพฤติกรรมของผู้ฟ้องคดีเป็น การกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงเห็นควรลงโทษไล่ออกจากราชการตามความเห็นของคณะกรรมการ สอบสวน จึงส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. จังหวัดพิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๙๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ในการประชุม อ.ก.พ.จังหวัด นาย จ. ทำหน้าที่ประธานที่ประชุม แต่ขอออกเสียงในการพิจารณาเนื่องจากเห็นว่าตนเองเป็นหนึ่งในคณะกรรมการสอบสวนวินัยผู้ฟ้องคดี และที่ประชุมมีมติที่จำนวน ๖ เสียง จากจำนวน ๘ เสียงที่มาประชุม เห็นชอบให้ลงโทษไล่ออกจากราชการ ผู้ว่าราชการจังหวัดจึงมีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการตามมติของ อ.ก.พ. จังหวัด ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำสั่งต่อ ก.พ.ค.ซึ่งมีคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง

สรุปคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด

การที่นาย จ. ได้เคยพิจารณาวินิจฉัยในเรื่องการดำเนินการทางวินัยผู้ฟ้องคดีในฐานะประธาน กรรมการสอบสวนมาก่อนแล้ว เมื่อต่อมานาย จ. ได้เข้าประชุม อ.ก.พ.จังหวัดในฐานะรองประธาน อ.ก.พ.จังหวัดและทำหน้าที่เป็นประธานในการประชุมพิจารณาในเรื่องเดิมอีก จึงเป็นการเข้าไป มีส่วนร่วมเพื่อทำหน้าที่ควบคุมการประชุมและพิจารณาเรื่องของผู้ฟ้องคดี ทั้งในขั้นตอนการสอบสวน และพิจารณาเสนอความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน และขั้นตอนการพิจารณารายงานผลการ สอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนเพื่อมีมติเห็นชอบให้สั่งลงโทษ ของ อ.ก.พ.จังหวัด แม้นาย จ. จะงดออกเสียง แต่ในการปฏิบัติหน้าที่ประธานในการประชุม นาย จ. ย่อมมีความโน้มเอียงไปตาม ความเห็นเดิมที่ตนได้เคยพิจารณาวินิจฉัยไปแล้ว เมื่อครั้งที่ประธานกรรมการสอบสวน อันเป็น ความเห็นที่เป็นปฏิปักษ์ต่อผู้ฟ้องคดี ประกอบกับการที่นาย จ. ได้ทำหน้าที่เป็นประธานในการประชุม เรื่องของผู้ฟ้องคดีย่อมเป็นที่เห็นได้ว่า จะมีผลทำให้ อ.ก.พ.จังหวัดคนอื่นไม่อาจโต้แย้งหรือแสดงความ คิดเห็นของตนอย่างเป็นอิสระ อันขัดต่อหลักความเป็นกลางในการพิจารณาทางปกครอง กรณีย่อม เป็นการพิจารณาทางปกครองของคณะกรรมการที่มีเจ้าหน้าที่ หรือกรรมการในคณะกรรมการ ซึ่งมี

สภาพร้ายแรงที่อาจทำให้การพิจารณาทางปกครอง ของ อ.ก.พ.จังหวัดไม่เป็นกลางหรือมีเหตุแห่งความไม่เป็นกลางในทางเนื้อหา หรือโดยสภาพภายในของเจ้าหน้าที่หรือกรรมการที่มีส่วนร่วมในการพิจารณาทางปกครอง อันเป็นการพิจารณาทางปกครองที่ไม่ชอบตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ นาย จ. สมควรหยุดการพิจารณาเรื่องนั้นและควรจะให้เจ้าหน้าที่อื่นเข้าปฏิบัติหน้าที่แทน เพื่อมิให้การดำเนินการเป็นไปตามนัยดังกล่าวซึ่งถือว่าเป็นขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญ และเนื่องจากไม่ใช่กรณีที่จะไม่มีผู้อื่นปฏิบัติหน้าที่แทนได้ และมีใช่เป็นกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน หากปล่อยให้ล่าช้าไปจะเสียหายต่อประโยชน์สาธารณะ หรือสิทธิของบุคคลจะเสียหายโดยไม่มีทางแก้ไขได้ อันจะเป็นข้อยกเว้นมิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๓ ถึงมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับ ตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน การพิจารณาทางปกครอง ของ อ.ก.พ.จังหวัดในเรื่องของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมาย และปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงกระทำโดยถูกต้องตามรูปแบบ ขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการกระทำนั้นหรือไม่ ถือเป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้คู่กรณีจะไม่ได้ยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้ ศาลปกครองสูงสุดสามารถหยิบยกขึ้นวินิจฉัยได้ตามข้อ ๙๒ แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ เมื่อนาย จ. ทำการพิจารณาทางปกครองเรื่องของผู้ฟ้องคดียอมทำให้การพิจารณาทางปกครอง ของ อ.ก.พ.จังหวัดในเรื่องดังกล่าวเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมายและยอมมีผลทำให้ มติของ อ.ก.พ.จังหวัด ที่เห็นชอบให้ลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการไม่ชอบด้วยกฎหมาย กรณีจึงไม่จำต้องวินิจฉัยเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของการใช้ดุลพินิจในการออกคำสั่งลงโทษผู้ฟ้องคดีอีก เพราะไม่ทำให้ผลของคำวินิจฉัยดังกล่าวเปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น การที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมีคำสั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามมติของ อ.ก.พ.จังหวัด และ ก.พ.ค.มีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน

พิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดที่ลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ โดยให้มีผลย้อนหลังไปตั้งแต่วันที่คำสั่งมีผลใช้บังคับเป็นต้นไป แต่ทั้งนี้ ไม่ตัดอำนาจผู้ว่าราชการจังหวัด ที่จะดำเนินการทางวินัยเสียใหม่ให้ถูกต้อง และเพิกถอนคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค.ที่ให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี

พ.๒/๒๕๖๓ /จตุภรณ์ พัฒนสิทธิชีวิน/๖/๙/๖๕